

$$1. a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^6 + 4x - 2}{x^4 - x^3 + 2^x} = \frac{-2}{1} = -2,$$

$$b) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^6 + 4x - 2}{x^4 - x^3 + 2^x} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{x^6}{2^x} + \frac{4x}{2^x} - \frac{2}{2^x}}{\frac{x^4}{2^x} - \frac{x^3}{2^x} + \frac{2^x}{2^x}} = \frac{0}{1} = 0,$$

$$c) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{8x}{\sin 2x} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4 \cdot 2x}{\sin 2x} = \lim_{x \rightarrow 0} 4 \cdot \frac{2x}{\sin 2x} = 4 \cdot 1 = 4,$$

$$d) \lim_{x \rightarrow \infty} 2 \arctan x = \left(\arctan x \rightarrow \frac{\pi}{2}, \text{ då } x \rightarrow \infty \right) = 2 \cdot \frac{\pi}{2} = \pi,$$

$$e) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x - 1} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) = 2.$$

$$2. a) \sqrt{2} \cdot e^{\frac{3\pi i}{4}} = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right) = \sqrt{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} i \right) = -1 + i$$

$$b) (1 + i\sqrt{3})^9 = \left(r = \sqrt{1^2 + \sqrt{3}^2} = 2 \right) = 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} i \right) = \left(2 \cdot e^{\frac{\pi i}{3}} \right)^9 = 2^9 \cdot e^{\frac{9\pi i}{3}} = 2^9 \cdot e^{3\pi i} =$$

$$= |3\pi = 2\pi + \pi| = 2^9 \cdot e^{\pi i} = 2^9 (\cos \pi + i \sin \pi) = -2^9$$

$$c) (2 - i)z^2 = 2 + 29i \Leftrightarrow z^2 = \frac{2 + 29i}{2 - i} \Leftrightarrow z^2 = -5 + 12i$$

Sätt $z = x + iy$ vi får $x^2 + i2xy - y^2 = -5 + 12i$

$$\text{Jämförelse ger } \begin{cases} x^2 - y^2 = -5 & (1) \\ 2xy = 12 & (2) \\ x^2 + y^2 = 13 & (3) \end{cases}$$

(1)+(3) ger $2x^2 = 8 \Leftrightarrow x = \pm 2$. Insättning i (2) ger $x = 2, y = 3$ och $x = -2, y = -3$.

Svar: $z = 2 + 3i, z = -2 - 3i$.

$$3. a) \arccos 2x = \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow 2x = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow x = \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$b) f(x) = 2\sqrt{x} + \arctan 2x, \quad f'(x) = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot x^{-\frac{1}{2}} + \frac{1}{1 + (2x)^2} \cdot 2 = x^{-\frac{1}{2}} + \frac{2}{1 + 4x^2}.$$

Vi sätter $x = 1$ in i $f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x}} + \frac{2}{1 + 4x^2}$. Det blir $f'(1) = \frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{2}{1 + 4 \cdot 1^2} = \frac{7}{5}$.

$$c) f(x) = (\sin x)^2 + \cos x, \text{ derivera } f'(x) = 2 \sin x \cdot \cos x - \sin x.$$

Det går att lösa ekvationen $f'(x) = 0$ på två olika sätt.

Alt 1. $f'(x) = 0$. Ekvationen blir $2\sin x \cdot \cos x - \sin x = 0 \Leftrightarrow \sin x(2\cos x - 1) = 0$.

Detta ger att

$$\sin x = 0 \Leftrightarrow x = n\pi, n \in \mathbb{Z} \text{ eller } 2\cos x - 1 = 0 \Leftrightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm \frac{\pi}{3} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$$

Svar: $x = n\pi$ eller $x = \pm \frac{\pi}{3} + n2\pi, n \in \mathbb{Z}$

Alt 2. $f'(x) = 0$: Vi använder omskrivning $2\sin x \cdot \cos x = \sin 2x$, då får vi

$f'(x) = \sin 2x - \sin x$. Vi löser ekvationen $\sin 2x - \sin x = 0$, vi får

$$\sin 2x = \sin x \Leftrightarrow 2x = x + n2\pi, n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow x = n2\pi$$

$$\text{eller } 2x = \pi - x + n2\pi \Leftrightarrow 3x = \pi + n2\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + \frac{n2\pi}{3}, n \in \mathbb{Z}$$

Svar: $x = n2\pi$ eller $x = \frac{\pi}{3} + \frac{n2\pi}{3}, n \in \mathbb{Z}$

4. $f(x) = \frac{(x+1)^2}{x-2}$ $D_f = \{x \in \mathbb{R} : x \neq 2\}$.

1) Vi undersöker diskontinuitets punkter: $x = 2$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{3^2}{0^+} \right) = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{3^2}{0^-} \right) = -\infty, \text{ dvs } x = 2 \text{ är en lodrät asymptot.}$$

2) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} = \left(\frac{\infty}{\infty}, \frac{(x+1)^2}{x-2} \approx \frac{x^2}{x} = x \text{ för stora } x \right) = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} = -\infty, \text{ dvs inga vågräta asymptoter.}$

3) Sneda asymptoter $y = kx + m, \quad x \rightarrow \pm\infty$

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{(x-2)x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x + 1}{x^2 - 2x} = 1.$$

$$m = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) - kx = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2}{x-2} - x = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x + 1 - x(x-2)}{x-2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x+1}{x-2} = 4.$$

Vi får samma värden på k och m då $x \rightarrow -\infty$.

D v s $y = x + 4, \quad x \rightarrow \pm\infty$ är en sned asymptot.

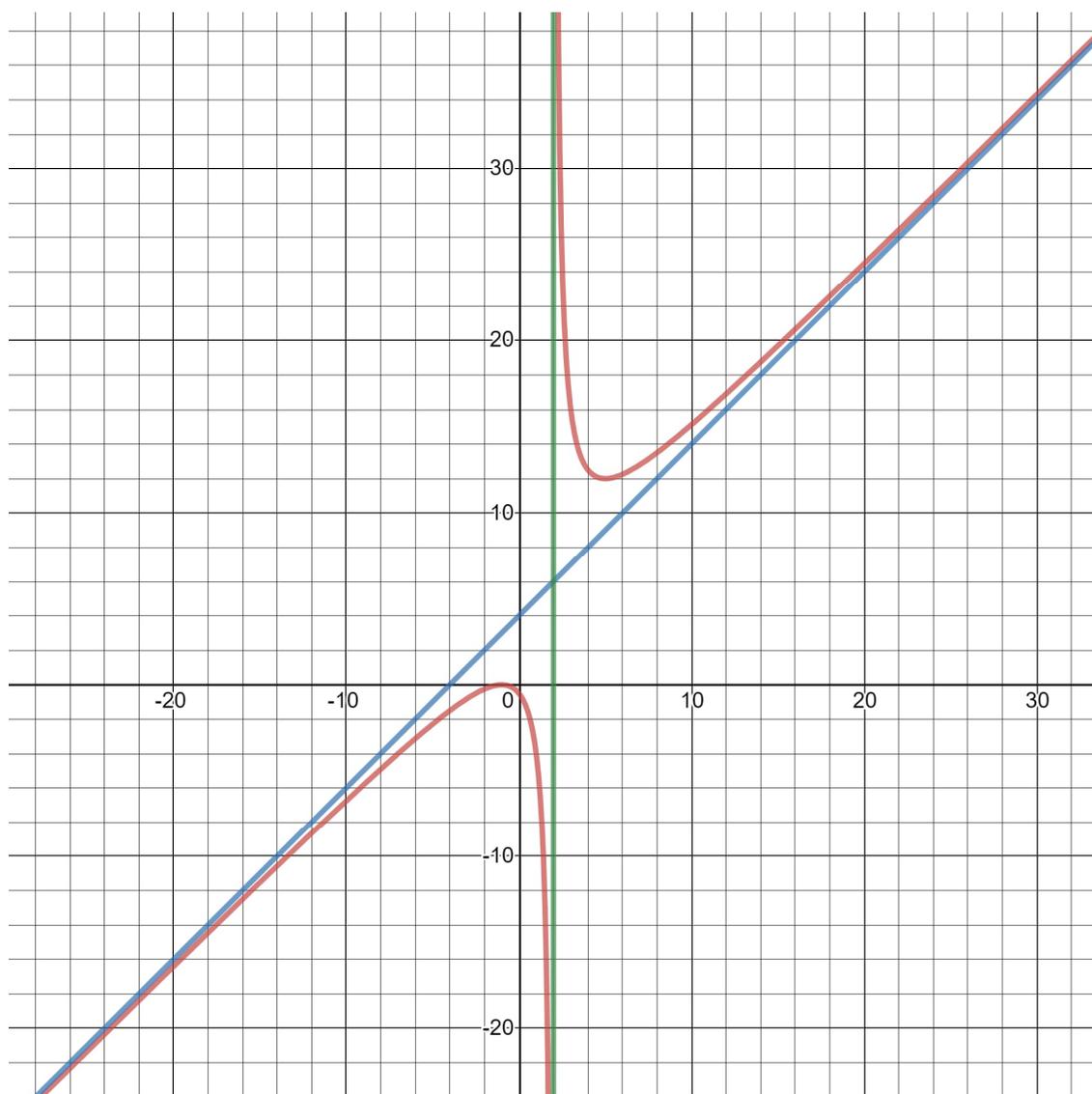
$$4) y' = \left(\frac{x^2 + 2x + 1}{x-2} \right)' = \frac{(2x+2)(x-2) - (x^2 + 2x + 1) \cdot 1}{(x-2)^2} = \frac{x^2 - 4x - 5}{(x-2)^2} = \frac{(x-5)(x+1)}{(x-2)^2}$$

Stationära punkter: $f'(x) = 0 \frac{(x-5)(x+1)}{(x-2)^2} = 0 \Leftrightarrow (x-5)(x+1) = 0 \Leftrightarrow x = 5, x = -1.$

x		-1		2		5	
$f'(x)$	+		-	odef	-		+
$f(x)$	↗	l.max	↘	odef	↘	l.min	↗

Lokal maximipunkt i $x = -1, y = 0$. Lokal minimipunkt i $x = 5, y = 12$

Skärningen med y -axeln: $x = 0, y = -\frac{1}{2}$.

5. a) Derivatans definition: $f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$.

Eftersom $f(x) = \ln x$ så får vi

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln(x+h) - \ln(x)}{h} = \left(\text{typ } \frac{0}{0}, \text{ vi kan använda } \frac{\ln(t+1)}{t} \rightarrow 1, t \rightarrow 0 \right) = \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln \frac{x+h}{x}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln \left(1 + \frac{h}{x} \right)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln \left(1 + \frac{h}{x} \right)}{\frac{h}{x} \cdot x} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln \left(1 + \frac{h}{x} \right)}{\frac{h}{x}} \cdot \frac{1}{x} = 1 \cdot \frac{1}{x} = \frac{1}{x} \end{aligned}$$

$$\text{Alltså } D \ln x = \frac{1}{x}.$$

b) Tangentens ekvation är $y - y_0 = f'(x_0) \cdot (x - x_0)$

Normalens ekvation är $y - y_0 = -\frac{1}{f'(x_0)} \cdot (x - x_0)$, där $x_0 = 0$ och

$$y_0 = (0 - 2)e^0 + 3 = 1. \text{ Vi bestämmer}$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left((x^3 - 2)e^{-x} + 3 \right)' = 3x^2 \cdot e^{-x} - (x^3 - 2)e^{-x} = e^{-x} (3x^2 - (x^3 - 2)) = e^{-x} (3x^2 - x^3 + 2) \\ \Rightarrow f'(0) &= e^0 (0 - 0 + 2) = 2. \end{aligned}$$

Insättning i ekvationen för tangenten: $y - 1 = 2 \cdot (x - 0) \Leftrightarrow y = 2x + 1$

Normalen blir $y - 1 = -\frac{1}{2} \cdot (x - 0) \Leftrightarrow y = -\frac{1}{2}x + 1$.

$$6. E(v) = k \frac{1}{v} ((v - 35)^2 + 296) = k \left(v - 70 + \frac{1521}{v} \right)$$

$$E'(v) = k \left(1 - \frac{1521}{v^2} \right) = 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{1521}{v^2} = 0 \Leftrightarrow v^2 = 1521 \quad \text{Detta ger } v = 39 \text{ km/h } (v > 0)$$

Vi testar om energiförbrukning är minst då $v = 39$ km/h.

Man kan använda ett teckenschema eller andraderivata.

Vi deriverar en gång till:

$$E''(v) = k \left(1 - \frac{1521}{v^2} \right)' = k (1 - 1521v^{-2})' = k \frac{2 \cdot 1521}{v^3}$$

$$E''(39) = k \frac{3042}{39^3} > 0 \text{ detta ger att vid } 39 \text{ km/h har } E \text{ ett lokalt minimum.}$$

Svar: Energiförbrukningen är lägst då $v = 39$ km/h.

SLUT!